

2019-05-02

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Bankenheten
103 33 Stockholm
samt
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.fma.b@regeringskansliet.se

FI Dnr 19-2674
(Anges alltid vid svar)

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Promemorian Ny associationsrättslig reglering för medlemsbanker (Fi2019/00358/B)

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) tillstyrker promemorians förslag och anser att det blir en förenkling av den associationsrättsliga regleringen om lagen om medlemsbanker upphävs. FI lämnar synpunkter på återbetalning av medlemsinsatser samt betydelsen av begreppet kooperativ sammanslutning.

FI:s synpunkter

Det finns frågor som FI vill fästa uppmärksamheten på och därför lämnas följande synpunkter. (Rubrikerna hänvisar till aktuellt avsnitt i promemorian.)

3.2.2 Den materiella regleringen

Återbetalning av medlemsinsatser

I promemorian redogörs kortfattat för det krav på det kapital, primärkapital och supplementärkapital, som ett kreditinstitut ska ha enligt tillsynsförordningen¹ och kapitaltäckningsdirektivet² samt att primärkapitalet framför allt utgörs av kärnprimärkapital, dvs. eget kapital, såsom kärnprimärkapitalinstrument (t.ex. medlemsinsatser) och övriga reserver (t.ex. reservfond). I promemorian

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen)

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet)

påpekas också att återbetalning av kärnprimärkapitalinstrument kräver tillstånd av FI enligt artikel 77 i tillsynsförordningen och att det därför framstår som onödigt att bestämmelserna i 4 kap. 1 § första stycket och 3 § lagen om medlemsbanker, som anger att FI:s tillstånd krävs för återbetalning av medlemsinsatser, överförs till 10a kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

FI vill i samband härmed påpeka följande.

Av 4 kap. 1 och 3 §§ lagen om medlemsbanker framgår att medlemmens rätt till återbetalning förutsätter FI:s tillstånd. Något motsvarande krav framgår inte av regleringen i 10 kap. föreningslagen. Såväl enligt regleringen i lagen om medlemsbanker som enligt regleringen i föreningslagen har således en medlem en rätt till återbetalning, men denna rätt är förenad med villkor. I 10 kap. 13 § föreningslagen anges att en medlems rätt till återbetalning får begränsas genom stadgarna. Vidare följer, som anges i promemorian, av regleringen i tillsynsförordningen att FI:s tillstånd krävs för återbetalning. Oaktat denna reglering i tillsynsförordningen kan det för den enskilde medlemmen – som information – vara av vikt att det av stadgarna framgår att medlemmens rätt till återbetalning är villkorad av FI:s godkännande.

Av artikel 29 tillsynsförordningen följer att för att medlemsinsatser ska få räknas in som kärnprimärkapital för ett institut, måste institutet kunna vägra lösa in dem alternativt genom regler ha möjlighet att begränsa inlösen. Vidare följer, som nyss angivits, av 10 kap. 13 § föreningslagen att om medlemmens rätt till återbetalning av medlemsinsatsen ska begränsas i förhållande till vad som anges i 10 kap. 11 och 12 §§ föreningslagen, ska detta framgå av stadgarna. En sådan begränsning är alltså en förutsättning för att medlemsinsatser ska uppfylla de krav som ställs i tillsynsförordningen för att insatserna ska få räknas in som kärnprimärkapital.

Av betydelse i sammanhanget är också att en överlåtelse av medlemsinsatserna som ett alternativ till inlösen/återbetalning inte är möjlig på motsvarande sätt som om det är fråga om ett noterat finansiellt instrument.

FI anser att det ska vara ett krav att det av stadgarna i en medlemsbank tydligt framgår de olika begränsningar av medlemmars rätt till återbetalning av medlemsinsatser – även innefattande de begränsningar som följer av tillsynsförordningen – som gäller. Det skulle även kunna övervägas att införa ett krav på information, om de begränsningar i rätten till återbetalning av medlemsinsatser som gäller, innan en konsument blir medlem.

5.2 Återbetalning av medlemsinsatser

Motsvarande resonemang som i föregående avsnitt kan föras även rörande kreditmarknadsföreningar.

Övrigt

I den delegerade förordningen (EU) nr 241/2014³ regleras vilka typer av företag som enligt tillämplig nationell lag erkänns som kooperativ sammanslutning enligt artikel 27.1 a ii i tillsynsförordningen. Av artikel 4.2 r i den delegerade förordningen framgår att som kooperativa sammanslutningar får räknas svenska institut registrerade som ”medlemsbank” enligt lag (1995:1570) om medlemsbanker eller som ”kreditmarknadsförening” enligt lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Genom den delegerade förordningen räknas således svenska medlemsbanker som kooperativa sammanslutningar, vilket innebär att deras medlemsinsatser kan räknas in i kärnprimärkapitalet om de uppfyller kraven enligt artikel 29 i tillsynsförordningen. FI bedömer att punkten r i den delegerade förordningen behöver revideras för att medlemsinsatserna i medlemsbankerna ska kunna räknas in i kapitalbasen på motsvarande sätt även efter att nuvarande lag om medlemsbanker upphört. Därigenom skulle medlemsbanker även fortsättningsvis kunna ses som kooperativa sammanslutningar utifrån tillsynsförordningen. Upphävandet av lagen om medlemsbanker och behovet av eventuella övergångsbestämmelser bör samordnas i tiden med den revidering av den delegerade förordningen som behöver initieras.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Charlotte Sandart
Rådgivare, Bank
08-40898422

³ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 241/2014 av den 7 januari 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för kapitalbaskrav på institut.